

USNESENÍ

Krajský soud v Brně - pobočka v Jihlavě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Evy Fučíkové a soudců Mgr. Miroslava Pecha a JUDr. Lenky Prokšové ve věci

žalobkyně: **J. Š.**, narozená XXXX
bytem XXXX, XXXX
zastoupená advokátem JUDr. Alešem Mendelem
sídlem Orlí 492/18, Brno

proti
žalovanému: **R. V.**, narozený XXXX
bytem XXXX, XXXX
zastoupený advokátem Mgr. Martinem Zobačem
sídlem Strojírenská 527/1, 591 01 Žďár nad Sázavou

o vypořádání společného jmění manželů

o návrhu žalovaného na nařízení předběžného opatření

o odvolání žalovaného proti usnesení Okresního soudu ve Žďáru nad Sázavou ze dne 19. listopadu 2020, č. j. 12 C 380/2012-985,

takto:

- I. Usnesení soudu prvního stupně se ve výroku I. **potvrzuje**.
- II. Ve výroku II. se usnesení soudu prvního stupně **mění** tak, že žalovaný je povinen zaplatit České republice – Okresnímu soudu ve Žďáru nad Sázavou soudní poplatek ve výši 1 000 Kč do 15 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí na účet Okresního soudu ve Žďáru nad Sázavou č. 3703-2729751/0710, pod variabilním symbolem 1112038012.

Odůvodnění:

1. Soud prvního stupně usnesením zamítl návrh na nařízení předběžného opatření, kterým se žalovaný domáhal uložení povinnosti žalobkyni zdržet se jednání spočívajícího v nakládání s nemovitými věcmi, a to:
 - pozemkem parc. č. XXXX, zastavěná plocha a nádvoří o výměře 22 m², jehož součástí je stavba bez č. p./č. ev. – garáž, zapsaných na LV č. XXXX pro obec a k. ú. XXXX,
 - pozemkem parc. č. XXXX, zastavěná plocha a nádvoří o výměře 19 m², jehož součástí je stavba bez č. p./č. ev. – garáž, zapsaný na LV č. XXXX pro obec a k. ú. XXXX,
 - jednotkou č. XXXX, vymezenou podle zákona o vlastnictví bytů v budově č. p. XXXX, způsob využití garáž, zapsané na LV č. XXXX pro obec a k. ú. XXXX,
 - jednotkou č. XXXX, vymezené podle zákona o vlastnictví bytů v budově č. p. XXXX, způsob využití garáž, zapsané na LV č. XXXX pro obec a k. ú. XXXX,
 - jednotkou č. XXXX, vymezené podle zákona o vlastnictví bytů v budově č. p. XXXX, způsob využití garáž, zapsané na LV č. XXXX pro obec a k. ú. XXXX u Katastrálního úřadu pro XXXX, katastrální pracoviště XXXX (vše dále též jen „předmětné nemovité věci“),

306/2020

směřujícího ke zcizení předmětných nemovitých věcí, či některých z nich, jejich zatížení zástavním právem, věcným břemenem, předkupním právem, a to až do doby, kdy bude pravomocně rozhodnuto ve věci žaloby na zrušení a vypořádání zaniklého společného jmění manželů (výrok I.). Výrokem II. téhož usnesení uložil soud prvního stupně žalovanému povinnost zaplatit České republice – Okresnímu soudu ve Žďáru nad Sázavou soudní poplatek ve výši 2 000 Kč do 15 dnů od právní moci rozhodnutí na účet soudu č. 3703-2729751/0710, VS 1112038012.

2. Zamítavé rozhodnutí odůvodnil s odkazem na ustanovení § 75c odst. 1 a § 102 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu (dále též jen „o. s. ř.“) à contr. tím, že není třeba zatímni úpravy poměrů mezi účastníky, což ostatně žalovaný ani netvrdí, když předmětné nemovité věci jsou (popř. byly) ve výlučném vlastnictví žalobkyně a nejsou předmětem řízení o vypořádání společného jmění manželů (dále též jen „SJM“). Stejně tak soud prvního stupně neshledal, že by byla dána obava, že by výkon rozhodnutí, které bude v řízení posléze vydáno, mohl být ohrožen, když ze smlouvy o převodu části podílu ve společnosti VV SKLO s. r. o., uzavřené mezi žalobkyní jako převodcem a společností Glomex Invest a. s. jako nabyvatelem dovodil, že žalobkyně inkasovala kupní cenu 10 400 000 Kč a má tedy reálnou možnost vyplatit žalovaným předpokládaný vypořádací podíl ve výši přesahující 1 000 000 Kč z titulu vypořádání SJM alespoň z části této kupní ceny. Konečně pak soud prvního stupně poukázal na to, že nelze předpokládat, jakým způsobem bude meritorně v řízení o vypořádání SJM rozhodnuto, když nelze předem vyloučit ani dohodu účastníků, která by respektovala jejich majetkové poměry, pročež bude-li mít žalovaný za to, že žalobkyně nebude schopna vyplatit jeho vypořádací podíl, bude na něm, popř. na obou účastnících, aby se dohodli tak, že vypořádací podíl bude povinen zaplatit žalovaný žalobkyni.
3. Výši soudního poplatku, který uložil žalovanému zaplatit, určil soud prvního stupně s odkazem na ustanovení položky č. 5 sazebníku soudních poplatků, který tvoří přílohu č. 1 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích (dále též „zákon o soudních poplatcích“ a „sazebník soudních poplatků“) a ustanovení § 6a odst. 6 zákona o soudních poplatcích, částkou 2 000 Kč.
4. Proti rozhodnutí soudu prvního stupně podal odvolání žalovaný. Navrhl, aby odvolací soud rozhodnutí soudu prvního stupně změnil tak, že jeho návrhu na nařízení předběžného opatření vyhoví. Byť připustil, že již došlo jak k převodu vlastnického práva k vybraným nemovitým věcem, tak i ke vkladu zástavního práva k některým z nich, namítl, že svůj návrh na nařízení předběžného opatření podal ještě před tím, než skončila lhůta, ve které nesmí katastrální úřad vklad povolit. Soudu prvního stupně vytkl, že své zamítavé rozhodnutí řádně neodůvodnil. Žalovaný jako odvolatel potvrdil, že předmětné nemovité věci byly (resp. některé z nich stále ještě jsou) ve výlučném vlastnictví žalobkyně a jako takové tudíž nespádaly a nespádají do SJM, jehož vypořádání je předmětem řízení ve věci samé. Připomněl však, že sama žalobkyně navrhla v rámci ústního jednání, které se konalo dne 6. 5. 2020, takový způsob vypořádání SJM, jehož výsledkem by byl vznik její povinnosti vyplatit mu vypořádací podíl ve výši 1 000 000 Kč. Současně poukázal na to, že za součást SJM by měl být považován rovněž obchodní podíl ve společnosti VV SKLO s. r. o., jehož hodnota přesahuje částku dokonce 10 000 000 Kč. Úkony, které činí žalobkyně (nakládání s předmětnými nemovitými věcmi) pak žalobce označil za takové, které mohou způsobit zhoršenou schopnost vypořádání SJM, neboť povedou k tomu, že žalobkyně bude nemajetná a on pak nebude schopen uspokojit svoji pohledávku za ní. Pokud jde o smlouvu ze dne 24. 6. 2019 o převodu obchodního podílu za úplaty ve výši 10 400 000 Kč, z níž soud prvního stupně dovodil schopnost žalobkyně zaplatit vypořádací podíl ve výši 1 000 000 Kč, podotkl žalovaný, že část úplaty ve výši přesahující 7 a půl milionu Kč nebyla žalobkyni

306/2020

vyplacena v penězích, nýbrž představuje různou formu vkladů do společnosti VV SKLO s. r. o. Za nesprávnou pak označil odvolatel úvahu soudu prvního stupně, podle níž, i kdyby se žalobkyně zbavila veškerého svého majetku, nemůže to být na újmu žalovaného, neboť ten může v takovém případě po ní požadovat zaplacení vypořádacího podílu na SJM pouze v takové výši, která bude odpovídat schopnostem žalobkyně.

5. Žalovaný se rovněž ohradil proti výši soudního poplatku, který mu byl vyměřen v souvislosti s návrhem na nařízení předběžného opatření, kdy za odpovídající výši označil s odkazem na ustanovení položky č. 5 sazebníku soudních poplatků částku 1 000 Kč.
6. Žalobkyně se k podanému odvolání nevyjádřila.
7. Odvolací soud po zjištění, že odvolání bylo podáno včas (ust. § 204 odst. 1 o. s. ř.), že bylo podáno osobou k tomu oprávněnou (ust. § 201 o. s. ř.) a že směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je odvolání přípustné (ust. § 202 odst. 1 o. s. ř. à contr.), přezkoumal rozhodnutí soudu prvního stupně v rozsahu napadeném odvoláním i řízení mu předcházející a nakonec dospěl k závěru, že odvolání ve věci návrhu na nařízení předběžného opatření není důvodné.
8. Podle ustanovení § 102 odst. 1 o. s. ř. je-li třeba po zahájení řízení zatímně upravit poměry účastníků nebo je-li po zahájení řízení obava, že by výkon rozhodnutí v řízení posléze vydaného mohl být ohrožen, může soud nařídit předběžné opatření. Podle ustanovení 75c odst. 1 o. s. ř., ve spojení s ustanovením § 102 odst. 3 o. s. ř., předseda senátu nařídí usnesením předběžné opatření, jestliže bude prokázáno, že je třeba, aby byly zatímně upraveny poměry účastníků, nebo že je tu obava, že by výkon soudního rozhodnutí byl ohrožen, a jestliže budou alespoň osvědčeny skutečnosti, které jsou rozhodující pro uložení povinnosti předběžným opatřením.
9. Na úvod je nutné předeslat, že soud prvního stupně si opatřil dostatek informací o skutkových okolnostech případu a k jejich prokázání, případně osvědčení, zohlednil odpovídající množství důkazů. Ze skutkových zjištění učinil soud prvního stupně logický závěr o skutkovém stavu věci, který rovněž správně právně posoudil na něj dopadajícími zákonnými ustanoveními. Své závěry přitom srozumitelně a logicky popsal v odůvodnění napadeného rozhodnutí, na které může odvolací soud odkázat.
10. Jen pro stručnost lze připomenout, že žalobkyně se žalobou ze dne 7. 12. 2012 domáhala v tomto řízení (vedeném u Okresního soudu ve Žďáru nad Sázavou pod sp. zn. 12 C 380/2012) ve věci samé vypořádání jejího SJM s žalovaným (jako jejím bývalým manželem), které zaniklo dnem 9. 12. 2009, kdy nabyl právní moci rozsudek Okresního soudu ve Žďáru nad Sázavou ze dne 9. 12. 2009, č. j. 9 C 177/2009-15, kterým bylo rozvedeno jejich manželství.
11. Vzhledem k tomu, že SJM účastníků řízení zaniklo v době do 31. 12. 2013, bude se jeho vypořádání uskutečňovat podle právní úpravy účinné do posledně uvedeného data, tedy podle zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku (dále též jen „obč. zák.“).
12. Z ustálené rozhodovací praxe obecných soudů vyplývá, že řízení o vypořádání zaniklého SJM je řízením, v němž soud není vázán návrhem účastníků řízení na způsob vypořádání (viz § 153 odst. 2 o. s. ř.). V rozsudku ze dne 29. 2. 2012, sp. zn. 22 Cdo 4368/2011, Nejvyšší soud dále dovodil, že je-li vypořádání zaniklého majetkového společenství řízením, v němž soud není vázán návrhem účastníků řízení na způsob vypořádání, a jedná-li se o případ, kdy z právního předpisu vyplývá určitý způsob vypořádání vztahů mezi účastníky, pak volba konkrétního způsobu vypořádání společného jmění manželů soudem a poskytnutí přiměřené náhrady tam, kde jsou věci příkazovány do výlučného vlastnictví některého z účastníků (nebo jsou příkazovány jednotlivé věci každému z účastníků v nestejně hodnotě) není v poměru základu nároku a jeho výše v intencích § 152 odst. 2 o. s. ř. V návaznosti na to pak Nejvyšší soud

306/2020

v rozsudku ze dne 9. 12. 2019, sp. zn. 22 Cdo 3294/2019, konstatoval, že bez zkoumání finanční situace spoluvlastníka, jemuž má být věc přikázána do výlučného vlastnictví, by nebylo zaručeno, že se ostatním spoluvlastníkům skutečně dostane majetkové hodnoty odpovídající hodnotě jejich spoluvlastnických podílů, a naopak by mohlo dojít k tomu, že by spoluvlastník, jemuž byla přisouzena náhrada za jeho podíl, při nesolventnosti spoluvlastníka, který se stal výlučným vlastníkem, musel náhradu vymáhat exekučně, a to ještě ne vždy úspěšně.

13. Jak přitom dále vyplývá z obsahu protokolu o ústním jednání v této věci, které se konalo dne 6. 5. 2020 před soudem prvního stupně, žalobkyně skutečně navrhla uzavření dohody o takovém způsobu vypořádání SJM, jejímž výsledkem by byla mimo jiné i její povinnost zaplatit žalovanému částku 1 000 000 Kč na vypořádání podílů na SJM.
14. S odvoláním se na návrh žalobkyně pak žalovaný podáním ze dne 12. 11. 2020 poukázal na skutečnost, že žalovaná začala činit právní jednání, kterým buď zřizuje zástavní práva na předmětných nemovitých věcech, popř. své vlastnické právo k jiným svým nemovitým věcem převádí na třetí osoby. Vzhledem k tomu, že žalovanému není známo, že by žalobkyně měla jiný hodnotnější majetek, vyjádřil svoji obavu z toho, že výkon rozhodnutí, jehož vydání lze s ohledem na návrh žalobkyně očekávat, bude ohrožen.
15. Mezi účastníky řízení není sporu o tom, že předmětné nemovité věci byly ve výlučném vlastnictví žalobkyně, tedy že tvoří součást dosud nevypořádaného SJM účastníků řízení jako bývalých manželů.
16. Vzhledem k tomu, že předmětné nemovité věci, ohledně kterých má být navrhovaným předběžným opatřením žalobkyni znemožněno právní jednání, byly mezi stranami nesporně v jejím výlučném vlastnictví a jako takové tudíž vůbec neprochází tímto řízením, jehož předmětem ve věci samé je vypořádání dříve zaniklého a doposud nevypořádaného SJM účastníků, nelze potřebu nařízení předběžného opatření odůvodnit tím, že by bylo třeba po zahájení řízení zatímně upravit poměry účastníků. Ostatně, jak na to správně poukázal i soud prvního stupně, takové potřeby zatímního opatření se žalovaný jako navrhovatel svým návrhem ani nedovolával.
17. Pokud pak jde o obavu žalovaného, že by výkon soudního rozhodnutí, které bude vydáno ve věci samé, byl v budoucnu ohrožen, pak odvolací soud s odkazem na shora uvedenou judikaturu opětovně konstatuje, že předmětem řízení ve věci samé není uplatnění nároku žalovaného na zaplacení částky 1 000 000 Kč, nýbrž vypořádání SJM, ohledně kteréhožto předmětu řízení může soud rozhodnout bez ohledu na návrh kteréhokoliv z účastníků (ať už žalobkyně, či žalovaného). Pokud pak žalovaný aktuálně předpokládá, že by řízení mohlo skončit schválením soudního smíru ve znění návrhu žalobkyně ze dne 6. 5. 2020, pak mu v případě jeho obavy o solventnost žalobkyně ničeho nebrání, aby takový její návrh na vypořádání SJM nepřijal a dohodu neuzavíral. Uvedený závěr však platí rovněž pro případ, kdy by se žalovaný aktuálně domníval, že návrh žalobkyně ze dne 6. 5. 2020 by mohlo kopírovat autoritativní rozhodnutí samotného soudu. V takovém případě totiž bude povinností soudu, aby se před vydáním rozhodnutím zabýval otázkou solventnosti žalobkyně, tedy tím, zda je na straně žalobkyně dán předpoklad pro budoucí bezproblémové uhrazení částky na vyplacení vypořádacího podílu. Pakliže by soud dospěl k závěru, že na straně žalobkyně takové předpoklady dány nebudou, potom bude povinností soudu vypořádat SJM jiným vhodným způsobem. Není tudíž v projednávané věci dána ani obava, že by výkon soudního rozhodnutí (v řízení posléze vydaného) byl ohrožen.
18. Na uvedeném závěru ničeho nemění ani skutečnost, že mezi stranami je stále sporné, zda předmětem vypořádání SJM má být vedle položek označených žalobkyní v žalobě ze dne 7. 12. 2012 rovněž obchodní podíl na společnosti VV SKLO s. r. o., byt' by hodnota 50

306/2020

% obchodní podílu každého z účastníků řízení na posledně uvedené obchodní společnosti měla podle závěrů dodatku č. 3 ze dne 31. 10. 2019 ke znaleckému posudku č. 4 903-08-2016, činit přes 7 a půl milionu Kč.

19. Soud prvního stupně tudíž postupoval správně, pokud návrh žalovaného na nařízení předběžného opatření jako nedůvodný zamítl a odvolací soud proto rozhodnutí ve výroku I. jako věcně správné potvrdil (§ 219 o. s. ř.).
20. Pokud jde o výrok o poplatkové povinnosti žalovaného spojené s projednávaným návrhem na nařízení předběžného opatření, potom podle položky č. 5 sazebníku soudních poplatků, který tvoří přílohu č. 1 zákona o soudních poplatcích, platí, že za návrh na nařízení předběžného opatření činí výše poplatku částku 1 000 Kč. Odvolací soud neshledává důvody pro to, aby docházelo k násobení posledně uvedené částky v závislosti na počtu nemovitých věcí, kterých se návrh na nařízení předběžného opatření týká, a to ani s odkazem na ustanovení § 6a odst. 6 zákona o soudních poplatcích, ani s odkazem na jakékoliv jiné ustanovení téhož zákona či sazebníku soudních poplatků.
21. S ohledem na uvedené proto odvolací soud změnil (za analogického užití ustanovení § 220 odst. 1 písm. a) o. s. ř. napadené usnesení ve výroku o poplatkové povinnosti žalovaného tak, že tomuto uložil povinnost zaplatit soudní poplatek (s odkazem na ustanovení § 1 písm. a), § 2 odst. 1 písm. a) a § 4 odst. 1 písm. h) zákona o soudních poplatcích) pouze ve výši 1 000 Kč podle položky č. 5 sazebníku soudních poplatků.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **není** dovolání přípustné.

Jihlava 17. března 2021

JUDr. Eva Fučíková v. r.
předsedkyně senátu